

INFORMASJON TIL DEG SOM SKAL HA STEROIDBEHANDLING

Steroidbehandling (Dexametason, Prednisolon, Solu-Medrol, Medrol) gis vanligvis som tabletter, men kan også gis i en blodåre (intravenøst). Denne behandlingen gis alene eller i kombinasjon med cellegift mot en rekke kreftsykdommer. Behandlingseffekten antas å være at steroider gjør kreftcellene mer sensitive for cellegiften. Steroider kan også brukes som ledd i kvalmebehandlingen. Som alle medisiner har steroider en del bivirkninger. Du kan få en eller flere av dem. Noen opplever bivirkningene svært plagsomme, andre er lite plaget. Graden av bivirkninger avhenger også av hvilken dose du får og over hvor lang tid du står på medisinen.

Vi kan hjelpe deg med informasjon, gode råd og medisiner som motvirker dine plager. Det er viktig at du gir beskjed om du får noen av de bivirkningene som står her.

Plager fra mage/tarm:

Steroider kan gi "sur mage". Dette kjenner du som sure oppstøt, ubehag / smerter i brystet og/eller magen. En sjelden gang utvikles magesår med sterke smerter, evt. mørk avføring. Si fra om du har hatt magesår eller plager med sure oppstøt tidligere. For å forebygge disse plagene gir vi deg syrenøytraliserende medisiner. Det hjelper også å ta tablettene sammen med mat.

Høyt blodsukker:

Steroidbehandling kan gi midlertidig forhøyet blodsukker. Vi vil måle blodsukkeret ved oppstart og evt. videre om nødvendig. Noen få vil trenge insulinbehandling for å normalisere blodsukkernivået. Har du diabetes fra før vil vi være ekstra oppmerksomme. Stiger blodsukkernivået ditt kan du også redusere inntak av sukkerholdige matvarer.

Økt matlyst:

Behandlingen gjør at du kan kjenne økt appetitt og spise mer enn vanlig. Mange forteller at de tenker på mat hele tiden. Noen går opp i vekt som følge av økt matinntak, men dette gjelder ikke alle. Noen har appetitt, men orker likevel ikke spise så mye pga. andre årsaker (kvalme, smaksforandringer, slapphet, smerter med mer). Steroider kan også ha god effekt på kvalme og brukes i kvalmebehandling.

Vektøkning / ødemer:

Steroidbehandling gjør at kroppen holder på væske. Noen blir derfor plaget med hevelse, særlig i ansiktet, men også andre steder i kroppen. For dem det gjelder er det ubehagelig å oppleve at utseende forandrer seg. Hevelsen går bort når medisinen er ute av kroppen.

Såre slimhinner/ soppinfeksjon:

Dette kan du kjenne som vondt å svelge / spise, vond smak eller belegg i munnen. Du kan få råd om munnskylling og eventuelt må du få lokal soppbehandling (mikstur eller tabletter). Det kan også være cellegiften som gir liknende plager.

Hudproblemer:

Du kan få mer rødhet i huden, særlig i ansiktet. Noen får litt uren hud og kviser. Dette gjelder ikke mange. I behandlingsperioden kan det for noen da bli aktuelt med ekstra hudpleie.

Muskel / skjelettplager:

Smerter i ledd, særlig hofter og kneledd kan oppstå ved stor dose steroider over lange perioder. Dette skyldes en slags nedbryting av skjelettet, som en benskjørhet. Muskelmasse brytes også ned, noe som gir muskelsvakhet / svinn. Det er viktig å være i fysisk aktivitet, dette kan motvirke bivirkningen noe. Råd og trening hos fysioterapeut kan være aktuelt. Noen vil ha behov for og effekt av smertestillende.

Dårlig / urolig nattesøvn:

Mange opplever problemer med å få sove under steroidbehandling. Problemet er mest uttalt de dagene behandlingen pågår, men noen har søvnplager under hele behandlingen om de også får cellegift. Sovemedisin kan være aktuelt for enkelte.

Aktivitetsnivå / stemningsleie:

Høy dose med kortikosteroider kan ha som bivirkning at du føler deg glad, oppstemt og full av energi. Noen kjenner seg litt mer irritable, rastløse, utålmodige og urolige i kroppen. Når en slutter med medikamentet kan kjøennes ut som en mangler energi men det vil normalisere seg igjen.